

מ"י 45201/07/15 - מדינת ישראל נגד גרי שאלון, זיו אורנשטיין

בית משפט השלום בירושלים

מ"י 45201-07-15 מדינת ישראל נ' שאלון(עציר) ואח'
תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

בפני כבוד השופטת דנה כהן-לקח
המבקשת מדינת ישראל
נגד
המשיבים
1. גרי שאלון (עציר)
2. זיו אורנשטיין (עציר)

החלטה

לפניי בקשת היועץ המשפטי לממשלה להארכת מעצרו של שני המשיבים בארבעים ימים נוספים (החל מיום 10.8.2015 עד יום 18.9.2015), לפי סעיף 7(ב) לחוק ההסגרה.

1. הרקע שקדם לבקשה שלפניי, פורט בהחלטת כב' השופט הרבסט מיום 22.7.2015 ואינני רואה לשוב על הדברים. באותה החלטה, האריך כב' השופט הרבסט את מעצרו של המשיבים עד היום, וזאת בהתאם לסעיף 7(א) לחוק ההסגרה.

2. מהבקשה שלפניי עולה כי משרד המשפטים בארה"ב הודיע כי לא יעלה בידו להגיש את בקשת ההסגרה עד היום, וזאת בשל כמות החומר הגדולה בתיק. עם זאת, נמסר ממשרד המשפטים בארה"ב כי הבקשה צפויה להיות מוגשת תוך סד הזמנים הקבוע באמנה בדבר הסגרה בין מדינת ישראל לבין ארה"ב, וכן בפרוטוקול בין ממשלת ישראל לבין ממשלת ארה"ב המתקן את האמנה הנ"ל, "או אף במועד מוקדם יותר". המבקש ציין בבקשתו כי גם לאחר קבלתה של בקשת ההסגרה, יהיה על המדינה לעיין בחומר הראיות המצורף אליה, ולהביאו לפני שרת המשפטים על-מנת להחליט בסוגית הגשתה של עתירה לבית-המשפט המחוזי להכרזת המשיבים כברי-הסגרה. ככל ששרת המשפטים תורה על הגשת העתירה, יהיה צורך להכין את כתב העתירה ובקשה למעצר עד תום הליכי הסגרה.

3. באי-כוח המשיבים התנגדו לבקשה ועתרו לשחרר את מרשיהם לחלופה. בתמצית אציין כי לטענת ב"כ המשיב 1, אין להורות על המשך מעצר באופן אוטומטי, ובוודאי אין להאריך מעצר ב- 40 ימים. נטען כי מאחר שכתב-האישום הוגש בארה"ב ביום 2.6.2015, אין הצדקה לכך שעתירה טרם הוגשה והעיכוב אינו מוצדק. ב"כ המשיב 2 סבר כי חלקו העובדתי של מרשו מצומצם ומוצדק לשחררו לחלופה תוך מתן אמון המשיב 2. שני הסנגורים עמדו על קשיי מרשיהם במעצר בהיותם בסטטוס של עצורי ימים.

4. כידוע, השיקולים אותם שוקל בית משפט בבואו לעשות שימוש בסמכותו לפי סעיף 7 לחוק ההסגרה, הם משני תחומים: האחד, תחום עילות המעצר המקובלות בכל הליך פלילי המבוססות, בין היתר, על איזון בין הזכות לחירות לבין האינטרסים הציבוריים הנוגדים המצדיקים מעצר. והשני, השיקולים המיוחדים של הליכי הסגרה, ובהם הבטחת היכולת לעמוד בהתחייבותה של מדינת ישראל להסגיר את המבוקש למדינה המבקשת את הסגרתו ולאפשר להביאו למשפט שם, אם וכאשר יקוימו הוראות האמנה והחוק. בהלכה הפסוקה נקבע כי שיקול זה מחייב זהירות כדי להבטיח שהמבוקש לא יימלט מפני הליך ההסגרה.

בהתחשב במכלול השיקולים האמורים, יש לבחון בכל מקרה לגופו האם ניתן להסתפק במעצר בפיקוח אלקטרוני או בחלופת מעצר באופן שיצמצם את הפגיעה בחירותו של המבוקש, אולם יבטיח את כיבוד התחייבותה של ישראל כלפי המדינה המבקשת, אם וככל שבסופו של הליך המבוקש יוכרז סופית כבר-הסגרה. נוכח השיקול האחרון, לעיתים יהיה מקום לעצור מבוקש, גם אם לפי דיני המעצר הרגילים היה מקום לשחררו (ראו: בש"פ 4422/01 כהן נ' היועץ המשפטי לממשלה (29.5.2003) והאסמכתאות המובאות שם). לצד זאת, יוער כי ברור שאין להחזיק במעצר מבוקש עד בלי סוף, ובמקרים בהם המעצר יתמשך על-פני תקופה ארוכה שאיננה סבירה, יהיה על בית-המשפט לשוב ולבחון את שאלת מקום המעצר או החלופה, בכל מקרה לפי נסיבותיו.

5. לאחר שעיינתי בבקשה שלפניי ובנספחיה, תמימת דעים אנוכי עם כב' השופט הרבסט כי במקרה דנן מתקיימים שלושת התנאים המנויים בסעיף 6 לחוק ההסגרה: ראשית, יש יסוד להניח כי המשיבים הנם ברי הסגרה (אציין כי בין היתר, מהבקשה האמריקאית למעצר זמני וכן מתקציר של התובעים האמריקאים שהוגש לעיוני היום ומראיות מסוימות שצורפו אל אותו תקציר, עולה כי הראיות לכאורה כוללות הודעות של עדי מדינה, תכתובות א-מיל ופלטעי עסקאות סחר במניות וברוקרים, באופן המציג בסיס ראיתי מספיק לשלב בו אנו מצויים - טרם הגשת העתירה). שנית, קיים יסוד להניח כי תוגש בקשת הסגרה. ושלישית, שוכנעתי כי המעצר דרוש להבטחת ההסגרה.

בעניין האחרון, אומר כי לעת הזאת, אני סבורה שאין להסתפק בחלופת מעצר בעניינם של המשיבים. לשני המשיבים מיוחסים בארה"ב עבירות חמורות בהיקף נרחב, שהעונשים בגינם משמעותיים ביותר, דבר המגביר את התמריץ להימלטות מאימת הדין אף אם משפחותיהם של המשיבים מצויות בישראל. לא נעלם מעיני כי אין לשלול אפשרות שחלקו של המשיב 2 בפרשה, יתברר בסופה של דרך כפחות ביחס לחלקו של המשיב 1. עם זאת, לפי המיוחס למשיב 2, הוא היה בעל תפקיד מהותי בתחום הכספים באופן שאיפשר לכאורה את ביצוע העבירות שעל הפרק, תוך ביצוע בצוותא עם המשיב 1 ועם אחרים. הענישה בעניין חלקו הנטען של המשיב 2 צפויה להיות משמעותית, ומכאן שהתמריץ להימלטות קיים גם לגביו. כפי שציין כב' השופט הרבסט, שני המשיבים הם אנשי העולם הגדול. אוסיף כי העבירות המיוחסות להם מצביעות לכאורה על תחכום, תעוזה, מניפולטיביות ועורמה, וכן שימוש בזהויות בדויות (הדבר עולה מתמצית הראיות של התובעים האמריקאיים), באופן המחזק את החשש מפני הימלטות מאימת הדין. מאחר שהעבירות המיוחסות למשיבים בארה"ב היו כרוכות בהפקת רווחים כספיים בהיקפים נרחבים ביותר, אין לשלול אפשרות כי קיימים בידיהם האמצעים לממן הימלטות חוצת גבולות (בהקשר האחרון אציין כי בעת מעצרו, נתפס בביתו של המשיב 1 סכום של כ- 2 מיליון \$ במזומן, וכן שני דרכונים זרים באופן המחזק את החשש להימלטות. אשר למשיב 2 - אזכיר כי הוא לכאורה עסק בתחום הכספים בפרשה). עוד אציין כי מעורב עיקרי נוסף טרם נתפס, וככל הנראה נמצא במדינה שלישית. בהתחשב בכל אלה, אינני סבורה כי בחלוף 20 ימים, השתנה מאזן השיקולים שנקבעו בהחלטת כב' השופט הרבסט התומך במעצר, וכי חלופה לא תשיג את תכליות המעצר לעת הזאת.

6. אמת, נכון להיום עצורים המשיבים עשרים ימים. עם זאת, בהתאם לסעיף 7(ב) לחוק ההסגרה, בית-המשפט רשאי להתיר את המשך ההחזקה במעצר לתקופה כוללת שלא תעלה על 60 ימים, אם ביקש זאת היועץ המשפטי לממשלה "על יסוד נסיבות המעכבות הגשת עתירה לפי סעיף 3". בהתאם להלכה הפסוקה, על היועץ המשפטי לממשלה לעשות כמיטב יכולתו כדי לתת לבית המשפט "הסבר מינימאלי כלשהו" לעיכוב מצידה של המדינה המבקשת, בהגשתה של בקשת ההסגרה (ראו: בש"פ 9336/01 כהן נ' היועץ המשפטי לממשלה, פ"ד נו(2) 289 (2001)).

בבקשה שלפניי הוסבר כי משרד המשפטים בארה"ב הודיע כי לא עלה בידו להגיש את בקשת ההסגרה עד היום, וזאת בשל כמות החומר הגדולה בתיק, אולם ייעשה מאמץ על-מנת לעמוד בסד הזמנים של 60 ימים, ואף להקדים ביחס אליו. בהקשר זה, עיינתי במכתב של הרשויות האמריקאיות שהוגש לעיוני היום. אני סבורה כי בכך עמד היועץ המשפטי לממשלה בחובתו לספק הסבר לעיכוב בהגשתה של בקשת ההסגרה. עם זאת, אני רואה לקבוע נקודת ביקורת טרם סיום התקופה הכוללת של 60 הימים הקבועה בחוק.

7. בנסיבות אלה, ועל-יסוד מכלול הטעמים האמורים, אני מורה על המשך מעצרם של המשיבים עד יום 1.9.2015 בשעה 13:00.

לסיום נתתי דעתי לטענת הסנגורים לכך שהמשיבים נמצאים בסטטוס של עצורי ימים, על כל המשתמע מכך. המדינה מתבקשת לברר ולהודיע לסנגורים האם מבחינת צרכי החקירה ניתן לשנות סטטוס המשיבים כעצורים "עד החלטה אחרת" מבחינת התנאים הנלווים למעצר. מומלץ לצדדים לדבר ביניהם ולהגיש הודעה מוסכמת לאישור בית-המשפט.

ניתנה היום, כ"ו אב תשע"ה, 11 אוגוסט 2015, במעמד הצדדים.